

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
t.a.v. mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ons kenmerk : C-2020-08932 **Zoetermeer**, 26 mei 2020
Uw kenmerk :
Onderwerp: : Maatregelen in de vleessector nav Corona

Excellentie,

De Nederlandse vleessector is een cruciale industrie binnen de BV Nederland. De 12.000 medewerkers in onze bedrijfstak (zowel eigen personeel als arbeidsmigranten) zorgen er dagelijks voor dat bijna 100 miljoen consumenten wereldwijd kunnen genieten van duurzaam geproduceerd vlees uit Nederland. Van meet af aan hebben onze bedrijven en werknemers zij aan zij doorgewerkt om hun maatschappelijke rol in de voedselvoorziening in de frontlinie van het coronavirus te vervullen. Terecht heeft u eerder ook uw waardering voor deze foodheroes uitgesproken.

De recente cijfers van de GGD maken duidelijk dat personeel in de slachterijen en medewerkers van NVWA en KDS inmiddels ook geraakt worden door het virus. De COV vindt dit net als u zorgelijk. Het is helaas nog steeds niet duidelijk wat precies de bron van de besmetting is, maar deze uitslagen zijn voor de COV en haar leden aanleiding voor een kritische blik op de tot nu toe genomen maatregelen.

U heeft ons daar ook toe verzocht en gevraagd u hierover vandaag te informeren. We doen dit aan de hand van de volgende vier sporen:

1. maatregelen in en rond het bedrijf voor eigen personeel en uitzendkrachten
2. specifieke maatregelen voor personeel van KDS en NVWA
3. maatregelen ten aanzien van transport en huisvesting van arbeidsmigranten
4. preventief testen van werknemers

Maatregelen in en rond het bedrijf

De leden van de COV werken standaard al volgens strenge HACCP normen. Dit houdt onder andere in dat alle werknemers zeer regelmatig hun handen moeten wassen en messen en machines standaard na gebruik gereinigd worden. Sinds de corona-uitbraak volgen wij tevens de richtlijnen van het RIVM op en zijn de hygiëneprotocollen voor eigen werknemers, uitzendkrachten en bezoekers nog verder aangescherpt. Hiertoe zijn o.a. de volgende maatregelen genomen:

1. Op 23 maart heeft de COV een modelprotocol voor beleid en handhaving van coronamaatregelen in de vleessector gepubliceerd. In dit protocol zijn afspraken opgenomen over het borgen van de 1,5 meter afstand, eventuele alternatieve oplossingen indien dit binnen het bedrijf technisch niet haalbaar is en over het toezicht op de naleving ervan.

Postadres: Postbus 61, 2700 AB Zoetermeer Bezoekadres: Louis Braillelaan 80, 2719 EK Zoetermeer
Tel.: (0)6 261 10020 e-mail: info@cov.nl website: www.cov.nl KvK nr: 40410403

De COV behartigt de belangen van werkgevers in de Nederlandse vleessector

2. Dit protocol is gedeeld met NVWA en de KDS en voorziet expliciet in een aantal maatregelen om werknemers van beide organisaties een veilige werkomgeving te bieden. Tevens is het protocol aangemeld bij het covid-19 loket van MinLNV.
3. Over de werking en naleving van het protocol is sindsdien regelmatig overleg gevoerd met NVWA en de vakbonden. De COV heeft toegezegd om bij eventuele signalen dat er iets niet in orde zou zijn, direct contact op te nemen met het betrokken bedrijf. In de paar gevallen dat dit tot nu toe nodig was, hebben die bedrijven ook direct actie ondernomen.

Extra maatregelen

1. Deze week wordt een geactualiseerde versie van het COV-protocol opgeleverd. Deze nieuwe versie is afgestemd op het Europese protocol voor de voedingsmiddelenindustrie (opgesteld door Food Drink Europe en de Europese vakorganisatie EFFAT). Daarnaast wordt hierin een verwijzing opgenomen naar de maatregelen over transport en huisvesting zoals opgenomen in het onlangs gepubliceerde brancheprotocol voor de uitzendbranche. Tenslotte worden ook de twee voorgestelde aanpassingen door het covid-19 brancheloket doorgevoerd.
2. In samenspraak met de werkgroep Arbocatalogus zullen we de Arbo-onderdelen uit het protocol, indien van toepassing, laten doorwerken in de bestaande Arbo-systematiek. Concreet betekent dit in de Arbocatalogus op branche- of sectorniveau en in de risico- inventarisatie- en evaluatie (RI&E) op bedrijfsniveau.
3. De COV heeft vorige week opdracht gegeven voor een review op de naleving van de maatregelen in de praktijk. In deze review worden 15 vleesbedrijven bezocht om vast te stellen of het COV-protocol is geïmplementeerd, de afspraken in de praktijk ook daadwerkelijk worden nageleefd en worden best practices opgehaald om met de collega bedrijven te delen.
4. Op specifieke werkplekken waar collega's dicht bij elkaar in de buurt komen en de 1.5 m afstand niet kan worden gerealiseerd, zoals kleedruimten, zullen we aanvullend mondkapjes (zoals ook voorgeschreven voor het openbaar vervoer) verplicht stellen.

Specifieke maatregelen voor personeel van KDS en NVWA

In het COV-protocol is een specifieke passage opgevoerd voor maatregelen op het bedrijf om werknemers van KDS en NVWA een veilige werkplek te bieden. Dit betreft o.a. de volgende maatregelen:

1. Draag zorg voor de afgekondigde afstand van minimaal 1,5 meter tot de NVWA- en KDS-medewerkers, zowel in de slachthal, als de recuperatieruimte of de route van en naar deze plekken.
2. Waar de inrichting van de werksituatie deze afstand niet toelaat, wordt een maximale inspanning geleverd de afstand zo groot mogelijk te maken, eventueel door processen of omstandigheden anders in te richten, bijv. door het plaatsen van een afscheidingsscherm.
3. Het bieden van een goed functionerende handenwasgelegenheid met voldoende zeep en desinfectiemiddelen.
4. In geval van administratieve werkzaamheden heeft de NVWA- en KDS-medewerker de beschikking over een eigen werkplek, waarbij het aantal aanwezige mensen beperkt is en voldoende afstand gehouden kan worden.
5. De apparatuur en de werkplek waarvan de NVWA- en KDS-medewerker (noodzakelijkerwijs) gebruikmaakt wordt zo hygiënisch mogelijk gehouden.

Extra maatregelen

De leden van de COV zullen de volgende extra maatregelen nemen om de arbeidsomstandigheden van de NVWA en KDS medewerkers te optimaliseren:

1. Per direct wordt voor alle slachterijen door het bedrijf samen met het arbeidshygiënisch team van de NVWA een plan van aanpak opgesteld om de volgende maatregelen op de locatie door te voeren:

- a. Toegang naar de werkplek en de recuperatieruimten worden zo veel als mogelijk exclusief gemaakt voor de medewerkers van de keuring waarmee kruising met andere medewerkers structureel wordt vermeden.
- b. Gemakkelijker maken van het werk, faciliteren van de werkzaamheden op de werkvloer en arbeidsbelasting van de keuringsmedewerkers verminderen.
- c. Toezicht op de naleving van de genomen maatregelen.
- d. Daar waar het bij de keuring - ondanks al deze maatregelen – toch niet mogelijk blijkt om de RIVM-richtlijnen na te leven, zal tijdelijk de bandsnelheid worden aangepast.

Maatregelen over transport en huisvesting van arbeidsmigranten

De ruim 800.000 arbeidsmigranten in Nederland vervullen een belangrijke rol in het in stand houden van onze economie. Volgens het CBS komt ongeveer de helft hiervan uit de EU. Daarvan zijn er ongeveer 250.000 actief in sectoren met veel laaggeschoold productiepersoneel. Uit deze groep werken circa 7.500 arbeidsmigranten in de Nederlandse vleessector (3%). Een deel van de arbeidsmigranten maakt om begrijpelijke redenen gebruik van gezamenlijke huisvesting en transport. Zij werken immers in Nederland om inkomen te verdienen dat in het thuisland kan worden besteed en willen de huisvestingskosten laag houden.

Mede door de inzet van arbeidsmigranten hebben de bedrijven in de afgelopen periode een cruciale bijdrage geleverd aan het borgen van de levering van vlees en vleeswaren. Precies om die reden vinden bedrijven het ook erg belangrijk om hen – net als de eigen werknemers – een gezonde en veilige werkomgeving te bieden. Hiertoe zijn o.a. de volgende maatregelen genomen:

- 1. In de cao voor de vleessector zijn afspraken vastgelegd over minimumeisen voor huisvesting en arbeidsvoorwaarden van arbeidsmigranten in de vleessector. De naleving van de eisen wordt onafhankelijk gecontroleerd door de [Stichting Normering Arbeid](#) en de [Stichting Normering Flexwonen](#).
- 2. Bedrijven hebben daarnaast met hun uitzendbureaus afspraken gemaakt over het borgen van de RIVM-maatregelen tijdens het vervoer. Alleen indien het vervoer plaatsvindt vanuit een gezamenlijk huishouden, hoeft de 1.5 meter afstand niet toegepast te worden. In alle andere gevallen wel.
- 3. De meeste arbeidsmigranten in de vleessector zijn in dienst bij (grote) opdrachtnemers die onder de cao voor de vleessector vallen. Dat betekent dat personeel dat tijdelijk geen werk heeft (omdat ze zelf ziek zijn of in quarantaine zitten) gewoon doorbetaald krijgt en pensioen opbouwt.
- 4. In overleg met de belangrijkste partijen is ook afgesproken om voor werknemers die op basis van een A-1 document in Nederland werkzaam zijn en waarvan het werk als gevolg van de coronacrisis komt te vervallen, gezamenlijk inspanning te leveren om voor hen elders werk te vinden.

Extra maatregelen

- 1. De leden van de COV zullen de huisvestingslocaties van de arbeidsmigranten die bij het bedrijf werkzaam zijn de komende weken zelf bezoeken en een zelfstandig oordeel vellen over de leefomstandigheden ter plekke. Daarbij zal in ieder geval gecontroleerd worden of deze huisvesting voldoet aan de normen van de SNF. Tevens zal in kaart gebracht worden welke extra maatregelen eventueel wenselijk of noodzakelijk zijn. Nadat ieder bedrijf deze inventarisatie heeft gedaan, zullen zo nodig aanvullende normen voor huisvesting in de vleessector worden opgesteld. Deze extra normen zullen via SNF en/of de cao vleessector formeel worden verankerd.
- 2. De maatschappelijke aandacht voor woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten is begrijpelijk in het licht van de huidige coronacrisis. De COV zal een actieve bijdrage leveren aan het werk van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer. Inmiddels is de COV verzocht een ronde tafel bijeenkomst over de rol van arbeidsmigranten in de vleesverwerkende industrie op 18 juni a.s. te helpen organiseren. We zouden een eerder overleg zeker op prijs stellen.

3. Met de verwijzing naar de relevante bepaling in het uitzendprotocol worden de bepalingen rondom het transport van arbeidsmigranten in de vleessector - voor zover nog nodig - in lijn gebracht met die van de overige uitzendkrachten in Nederland.
4. Voor vervoer met meerdere personen worden desgewenst mondkapjes (zoals voorgeschreven voor het openbaar vervoer) beschikbaar gesteld.
5. De COV zal aansluiten op initiatieven die vanuit de uitzendbranche in gang zijn gezet of worden gezet om de positie van de arbeidsmigrant te verbeteren.

Preventief testen van werknemers

De COV wil dat personeel van de slachterijen de komende dagen met voorrang door de GGD op corona wordt getest. Voor arbeidsmigranten wordt de test bij voorkeur bij de wooneenheid afgenomen. Deze test zal vervolgens meermalig herhaald worden, zodat er beter kunnen vaststellen wie onverhoopt besmet is en wie niet, hoe het virus zich ontwikkelt en of de maatregelen voldoende effect hebben. Daarbij pleit de COV ervoor om werknemers die zijn getest en het coronavirus niet hebben wel naar hun werk te laten gaan. De continuïteit van de levering van vlees en vleeswaren voor de Nederlandse voedselvoorziening loopt anders gevaar.

Excellentie, zoals u kunt zien zitten we niet stil en nemen we de verantwoordelijkheid voor onze werknemers zeer serieus, zowel voor als tijdens de coronacrisis. De COV en haar leden realiseren zich immers heel goed dat werknemers zorgen kunnen hebben en die eventuele zorgen worden door ons en onze leden ook serieus genomen.

Ik hoop dat u uit dit overzicht van genomen en extra voorgenomen maatregelen gesterkt bent in uw oordeel dat de Nederlandse vleessector prima in staat is om te zorgen voor een gezonde werkplek voor alle medewerkers op het bedrijf. Samen met de uitzendbureaus en ABU en NBBU zullen we waar nodig extra stappen zetten om het gezamenlijk vervoer en de huisvesting van arbeidsmigranten verder te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)
Drs. J.H.G. Goebbels
Voorzitter

(10)(2e) (10)(2e)